

تایوان می‌خواهد دموکراسی بماند

روز ۱۳ ژانویه ۲۰۲۴، رأی‌دهندگان تایوانی پای صندوق‌های رأی رفتند تا رئیس‌جمهور آینده و قانونگذاران بعدی این جزیره را مشخص کنند. من بیش از یک ماه به بررسی این انتخابات و زمینه‌های آن پرداختم. برخلاف کارزارهای انتخاباتی نه‌چندان پرشور، من تغییر قابل‌توجهی را در عرصه سیاست در تایوان احساس کردم که می‌تواند تأثیرات زیادی بر آینده این جزیره داشته باشد.

در حالی که آرا شمرده می‌شدند، خیلی زود مشخص شد که لای چینگ‌ته از حزب دموکراتیک پروگرسو در انتخابات ریاست‌جمهوری برنده شده اما این حزب اکثریت خود را در پارلمان از دست داده است. هیچ حزب دیگری نیز موفق نشد از مجموع ۱۱۲ کرسی مجلس قانون‌گذاری تایوان، اکثریت کرسی‌ها را از آن خود کند. حزب کومینتانگ، ۵۲ کرسی را از آن خود کرد و پس از آن، حزب دموکراتیک پروگرسو با ۵۱ کرسی در جایگاه دوم قرار گرفت. حزب پوپولیست مردم تایوان نیز با کسب ۸ کرسی جایگاه بهتری نسبت به گذشته در پارلمان پیدا کرد. این وضعیت، حکمرانی را برای حزب دموکراتیک پروگرسو و رئیس‌جمهور آینده تایوان بسیار سخت می‌کند و در چنین شرایطی، حکمرانی نیاز به همکاری نزدیک احزاب و مهارت سیاسی بالای رئیس‌جمهوری دارد.

با این وجود، به باور من مهم‌ترین داستان انتخابات تایوان چیز دیگری بود. هر سه حزب بزرگ و همچنین احزاب کوچکتری که در انتخابات حضور یافته بودند، به روشنی بر ضرورت نیل به حفاظت از دموکراسی، پلورالیسم و خودمختاری تایوان تأکید کردند. آن‌ها همچنین ارتقای استوان بازدارندگی تایوان در برابر هرگونه استفاده احتمالی جمهوری خلق چین از زور را بسیار مهم دانستند و اتفاق نظر داشتند که مایل نیستند سیاست «یک کشور و دو دولت» به تایوان نیز سرایت پیدا کند. هو یو ای، کاندیدای حزب کومینتانگ در انتخابات ریاست‌جمهوری بلافاصله پس از اینکه ما یینگ ژو، رهبر پیشین حزب از رأی‌دهندگان تایوانی خواست به شی جین‌پینگ، رهبر جمهوری خلق چین اعتماد کنند، او را از کارزار خود اخراج کرد.

تأکید بر ارزش‌های سیاسی، اجتماعی، تاریخی و فرهنگی تایوان به معنای تمایل آن‌ها به رویارویی با جمهوری خلق چین نیست. نظرسنجی‌ها در حاشیه این انتخابات، نشان می‌دهد با اینکه در عرصه بین‌المللی بسیاری از کشورها تایوان را به رسمیت نمی‌شناسند، بیش از ۸۰ درصد شهروندان تایوانی می‌خواهند وضعیت خودمختاری تایوان حفظ شود. تحلیلگران می‌گویند رای ندادن تایوانی‌ها به حزب کومینتانگ به نوعی تنبیه این حزب برای روابط بسیار نزدیک با پکن در فاصله سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۶ بود و شباهت بسیاری به رای ندادن به حزب دموکراتیک پروگرسو در سال ۲۰۰۸ دارد که رهبر وقت آن‌ها شعار استقلال را مطرح می‌کرد. در این وضعیت این نگاه باعث شده، هر سه حزب اصلی در تایوان به این دیدگاه برسند که تا وقتی می‌توان تنش‌های سیاسی با چین را مدیریت و فاصله سیاسی را با چین حفظ کرد، نیازی به اعلام استقلال از چین وجود ندارد.

رشد این نگاه در تایوان در حالی که فشارهای زیادی از سوی چین علیه آن‌ها وارد می‌شود، نشانگر بی‌اعتمادی و همزمان نگرانی تایوانی‌ها از واکنش چین است. آن‌ها با تجربه مشاهده آنچه در هنگ‌کنگ گذشت، می‌دانند که نمی‌توانند به تعهدات پکن اعتماد کاملی داشته باشند و همزمان نگران واکنش پکن هم هستند. این تازه شروع چالش‌ها برای تایوان است. دولت تایوان باید بتواند بر چالش‌های داخلی و اختلافات احزاب در حوزه‌های مختلف فائق آید و در نهایت به مسئله چین برسد. مسیر پیش روی سخت تایوان مشخص نیست؛ چگونه خواهد بود و چه اتفاقاتی خواهد افتاد اما صبر، استمرار و خلاقیت در راستای تلاش برای دستیابی به مسیر صلح‌آمیز و پایدار می‌تواند مانع از حرکت پکن به سوی استفاده از زور شود.

محمدحسین لطف‌اللهی

خبرنگار گروه بین‌الملل

گزینه دوم در کنار کورت کمپل، ویکتوریا نولاند، سومین دیپلمات ارشد وزارت خارجه آمریکا بود که پس از بازنشستگی وندی شرمن، به عنوان سرپرست وظایف او را نیز انجام می‌داد. نولاند در گذشته روابط تیره‌وتاری با کمپل داشت

ساختار سیاسی دموکراتیک است که چین آن را متعلق به خود می‌داند و وعده داده در صورت لزوم حتی با استفاده از زور نیز این جزیره را در اختیار خواهد گرفت. دولت آمریکا اما به‌رغم تأکید بر تداوم سیاست «چین واحد» اصرار دارد این جزیره دموکراتیک همچنان جدا از چین باقی بماند و به چین در خصوص در اختیار گرفتن تایوان هشدار داده است.

کاری که کمپل در این خصوص صورت داده، این بوده که مسئله تایوان را نه فقط مسئله‌ای برای آمریکا که به مسئله‌ای برای تمام متحدان ایالات متحده به‌ویژه متحدان آسیایی آمریکا تبدیل کند. این تلاش در بیانیه‌هایی که از سوی ژاپن، کشورهای گروه ۷ و اعضای ناتو صادر شده، بازتاب یافته است. بی‌خیم هسایو، نماینده دولت تایوان در ایالات متحده می‌گوید: «کمپل نقشی اساسی در گوشزد کردن اهمیت صلح و ثبات در جزیره تایوان برای کشورهای منطقه داشت. چین صلح و ثباتی برای آینده جهان ضروری است و کورت کمپل می‌تواند نقش مهمی در این زمینه در آینده نیز ایفا کند.»

پولیتیکو در باره نگاه کورت کمپل به مسئله چین می‌نویسد: «دیدگاه‌های او در خصوص چین، همزمان با اقدامات حزب کمونیست این کشور از جمله توسعه قابل توجه قدرت نظامی، سرکوب معترضان و جوامع اقلیت، استفاده از اقدامات یکجانبه و اجبار برای اعمال نفوذ در دیگر کشورها و سیاست تهاجمی تر از قبل در قبال مسئله تایوان، تندتر شده است.»

کمپل علاوه بر مسائل شرق آسیا، تسلط قابل توجهی روی موضوعات مربوط به روسیه دارد. او از دوره تحصیل در ارمنستان زبان روسی را فرا گرفته و دوستان او می‌گویند به‌راحتی می‌تواند با سرگرتی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه به زبان مادری او گفت‌وگو کند. تز دکترای کمپل در دانشگاه آکسفورد نیز درباره سیاست‌های اتحاد جماهیر شوروی در جنوب آفریقا بود. به‌رغم این تسلط روی مسائل مربوط به شوروی و روسیه، از نگاه بسیاری از دیپلمات‌ها و کارشناسان، تخصص اصلی کمپل و آنچه باعث شد بایدن به سراغ او برود، شرق آسیا و اقیانوسیه است.

از نگاه دولتمردان آمریکایی، خطر بروز حوادث

پیش‌بینی نشده در روابط با چین یک خطر جدی است. کورت کمپل در یک سخنرانی در مرکز مطالعات استراتژیک بین‌المللی، پیش از رأی‌گیری سنا اعلام کرد: «در هفته‌های گذشته یک جنگنده چینی خود را در فاصله ۳ متری یک بمب‌افکن استراتژیک B-۵۲ قرار داد در حالی که این بمب‌افکن بر فراز آب‌های بین‌المللی در دریای چین جنوبی پرواز می‌کرد. از نظر متخصصان هوانوردی در چنین شرایطی بیش از ۵۰ درصد احتمال وجود دارد که مانورهای خطرناک به وقوع حادته منجر شوند.» به نقل از دو تن از حاضران، او در این سخنرانی از ضرورت حفظ کانال‌های گفت‌وگو در سطوح عالی با مقام‌های چینی سخن گفته است.

روزنامه واشنگتن پست گزارش داده بعضی از همکاران کمپل نگرانند انتقال او از کاخ سفید به وزارت امور خارجه ممکن است به کاهش ارتباط مستقیم او با رئیس‌جمهور و مشاورانش و در نتیجه کاهش تمرکز دولت آمریکا بر مسائل شرق آسیا منجر شود اما آن‌ها همچنین تأکید کردند که این نگرانی با توجه به حضور کمپل در جلسات منظم معاونان در حوزه‌های امنیت ملی و سیاست خارجی می‌تواند برطرف شود.

چارلز ادل، دیپلمات پیشین آمریکایی می‌گوید: «اینکه کورت شورای امنیت ملی را ترک کرده و به وزارت امور خارجه آمده، از یک سو باعث شده نوعی خلأ در شورای امنیت ملی ایجاد شود و از سوی دیگر تحرک و انرژی زیادی را به وزارت امور خارجه منتقل کرده است.»

پایان عصر ویکتوریا نولاند؛ یک خدا حافظی نمادین؟

تابستان ۲۰۲۳، وندی شرمن، معاون وقت وزیر امور خارجه آمریکا اعلام کرد که پس از ۳۰ سال تصمیم دارد بازنشسته شود. این بازنشستگی در شرایطی اتفاق می‌افتاد که پس از گذشت هفته‌ها از تأیید شدن چین گانگ، وزیر امور خارجه وقت چین، پکن بار دیگر وانگ‌یی را به‌عنوان وزیر امور خارجه انتخاب کرد تا ابهامات زیادی در خصوص روابط چین و آمریکا وجود داشته باشد.

**انتخاب کورت کمپل
به جانشینی وزارت خارجه
نمادی از بازنمایی اولویت‌ها
در سیاست خارجی آمریکاست**

سزار آسیا